
OBSAH

Seznam boxů	6
Předmluva k 2. vydání	7
1. HISTORICKÝ KONTEXT A METODOLOGIE DISCIPLÍNY	11
1.1 Politická sociologie a sociální vědy: struktura, předpoklady, cíle a možnosti	11
1.1.1 Co je politická sociologie?	11
1.1.2 Interdisciplinarita v sociálních vědách	15
1.1.3 Co jsou sociální vědy (historický exkurz)	17
1.1.4 Paradigmatická povaha sociálních věd	23
1.1.5 Nezamýšlené důsledky jednání	28
1.1.6 Reflexivita vědění a sebenaplňující se proroctví	30
1.1.7 Problém kontrafaktuality	34
1.2 Pojem vědecké teorie a falzifikační pojetí vědy	37
1.2.1 Omylnost lidského vědění	39
1.2.2 Falibilismus	40
1.2.3 Význam kritiky a diskuze	42
1.2.4 Falzifikační pojetí a proces veřejného učení	43
1.2.5 Nedokonalost vědění a politika	45
1.2.6 Vznik otevřené společnosti	48
1.2.7 Teorie otevřené společnosti	49
1.2.8 Procedurální demokracie	50
2. OBČANSKÁ SPOLEČNOST A DEMOKRACIE	52
2.1 Autorita a moc	52
2.1.1 Právo a morálka	55
2.1.2 Pozitivní a negativní svoboda	57
2.1.3 Nedokonalost a reciprocita práva	59
2.1.4 Legalita a legitimita aneb jistoty a možnosti	62
2.2 Teorie a praxe demokratického vládnutí	67
2.2.1 Od přímé k zastupitelské demokracii	69
2.2.2 Demokracie jako ideál a jako realita	71
2.2.3 Pravidlo zpětné vazby a zprostředkující struktury	74

2.2.4	Liberální demokracie aneb obhajoba konfliktní společnosti.	76
2.2.5	Dilema mezi autoritou práva a většinovou vůlí	82
2.2.6	Racionalistická a empirická demokracie	86
2.3	Občanská společnost a stát	93
2.3.1	Historicko-filozofický exkurz	93
2.3.2	Oživení zájmu o občanskou společnost.	96
2.3.3	Empirická perspektiva	98
2.3.4	Spory o vymezení pojmu – generalisté, maximalisté, minimalisté.	102
2.3.5	Normativní perspektiva	110
2.3.6	Komplementární perspektiva (teoreticko-empirická). . .	113
2.3.7	Záruky funkcionálních dimenzí ve vztahu občanské společnosti a státu.	127
3.	VÝZVY MODERNITY	135
3.1	Moderní společnost a teorie modernizace.	137
3.1.1	Alfabetizace	138
3.1.2	Pomyslná společenství	139
3.1.3	Náboženská pluralizace a sekularizace	140
3.1.4	Náboženské války v Evropě a jejich důsledky	141
3.1.5	Industrializace	142
3.1.6	Vyvazující mechanismy	144
3.1.7	Komericializace	147
3.1.8	Urbanizace.	150
3.1.9	Populační růst v Evropě	153
3.1.10	Demokratizace	153
3.1.11	Politické a kulturní pojetí národa	158
3.1.12	Kritické hodnocení moderní společnosti.	160
3.1.13	Žijeme v postmoderní společnosti?	163
3.2	Masová média, demokracie a veřejnost	166
3.2.1	Masová komunikace a zprostředkované kvaziinterakce	167
3.2.2	Sdělení mimo kontext (dekontextualizované sdělení) . . .	168
3.2.3	Televizní hyperrealita.	170
3.2.4	Komericializace médií a rozpad veřejnosti	172
3.2.5	Depolitizace politiky a šlágr nacionalismu	174
3.2.6	Refeudalizace veřejnosti	176

3.2.7	Co znamená veřejnost v době masových médií?	178
3.2.8	Kritika Habermasova pojetí veřejnosti	182
3.2.9	Odpovědnost masmédií a odpovědnost v masmédiích	183
3.3	Internet a virtuální společenství	185
3.3.1	Negativní důsledky rozvoje internetu	187
3.3.2	Reálná virtualita slabých společenství	189
3.3.3	Identita jako komunikace	191
3.4	Výzvy globalizace a proměny politiky	194
3.4.1	Bezpečnostní rizika	195
3.4.2	Environmentální rizika	197
3.4.3	Socioekonomická rizika	198
3.4.4	Střední třídy a demokracie	199
3.4.5	Reakce na rizika globalizující se modernity	201
3.4.6	Rizika globalizace a sociální hnutí	205
3.4.7	Stát sítí a proměny vládnutí	207
3.4.8	Evropská unie jako stát sítí	209
3.4.9	Veřejná sféra v EU	210
3.4.10	Evropeizace veřejné sféry a její aktéři	214
4.	ČEŠI A OBČANSKÁ SPOLEČNOST	216
4.1	Rakouské období (1848–1918)	217
4.2	První Československá republika (1918–1938)	219
4.3	Období komunismu (1948–1989)	223
4.4	Obnova demokracie a budování občanské společnosti (po roce 1989)	229
4.4.1	Občanské kompetence a kanály vlivu	238
	Resume	246
	Literatura	247
	O autorovi	261
	Jmenný rejstřík	262
	Věcný rejstřík	266